Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Фізико-технічний інститут

Криптографія

Комп'ютерний практикум №1 Експериментальна оцінка ентропії на символ джерела відкритого тексту

Виконали:

Студенти ФБ-01

Новак О. І.

Тостоган Є. Г.

Мета роботи: засвоєння поняття ентропії на символ джерела та його надлишковості, вивчення та порівняння різних моделей джерела відкритого тексту для наближеного визначення ентропії, набуття практичних навичок щодо оцінки ентропії на символ джерела.

Постановка задачі:

Написати програми для підрахунку частот букв і частот біграм в тексті, а також підрахунку Н1 та Н2 за безпосереднім означенням. Підрахувати частоти букв та біграм, а також значення Н1 та Н2 на довільно обраному тексті російською мовою достатньої довжини (щонайменше 1Мб), де імовірності замінити відповідними частотами. Також одержати значення Н1 та Н2 на тому ж тексті, в якому вилучено всі пробіли. За допомогою програми CoolPinkProgram оцінити значення H(10), H(20), H(30). Використовуючи отримані значення ентропії, оцінити надлишковість російської мови в різних моделях джерела.

Хід роботи

Для початку для визначення частоти входження символів в текст було написано програму на мові python3.

Програма містить в собі такий функціонал:

- ◆ Обробка тексту(видалення зайвих символів та абзаців, заміна регістру літер на малі)
- ❖ Підрахунок кількості входжень кожного символі в текст та відповідно визначення частоти
- ❖ Пошук біграм, що перетинаються та не перетинаються, та визначення частоти їх входжень у текст
- ❖ Обчислення ентропії Н1с та Н2 для тексту з пробілами та без
- ❖ Внесення результатів у датафрейми та таблиці excel.

Код програми міститься у файлі crypto1.py

В ході роботи ми імпортували потрібні для реалізації программного коду бібліотеки:

```
import collections
import unicodedata
import pandas as pd
import re
import math as m
import numpy as np
```

та провели обробку обраного тексту

```
note = open("/home/kali/lab1.txt").read()

#edit text: delete punctuation marks and spaces, replace capital letters with lowercase letters

note = note.replace("\n","")

note = note.lower()

new_note1 = re.sub( r'[^a-яë]', '', note )

new_note2 = re.sub( r'[^a-яë]', '', note )

#print(new_note1)

snote1 = sorted(new_note1)

snote2 = sorted(new_note2)

#print(snote1)
```

s python3 crypt1.py

□ \$ python3 crypt1.py
и ильф и е петров завершили роман двенадцать стульев в году но еще до первой публикации цензоры изрядно к изданию еще десять лет в итоге книга уменьшилась почти на треть публикуемый ныне вариант первый полне на обширным историколитературным и реальным комментарием илья ильф евгений петровлегенда о великом комбиглава третьяглава глава глава седьмаяглава глава есятаяглава глава глава слава савтаяглава глава плава плава плава плава плава плава глава плава глава глава глава глава глава глава глава глава плава глава г

Рахуємо кількість та частоту появи літери в тексті:

```
#determine quantity and periodicity of letters in our note
quantity1 = dict(collections.Counter(snote1))
quantity2 = dict(collections.Counter(snote2))
period1 = {l: quantity1[l]/len(snote1) for l in quantity1 }
period2 = {l: quantity2[l]/len(snote2) for l in quantity2 }
```

Функції для створення біграм з утворених списків літер:

За допомогою отриманих функції створюємо біграми та перетворюємо їх у словники для подальшої роботи з ними.

```
#bigram without spaces
bigram_cross1 = bigramCross(new_note1)
bigram1 = bigram(new_note1)
bg_cross_q1 = dict(collections.Counter(bigram_cross1))
bg_q1 = dict(collections.Counter(bigram1))
bg_cross_period1 = {l: bg_cross_q1[l] / len(bigram_cross1) for l in bg_cross_q1}
bg_period1 = {l: bg_q1[l] / len(bigram1) for l in bg_q1}

#bigram with spaces
bigram_cross2 = bigramCross(new_note2)
bigram2 = bigram(new_note2)
bg_cross_q2 = dict(collections.Counter(bigram_cross2))
bg_q2 = dict(collections.Counter(bigram2))
bg_cross_period2 = {l: bg_cross_q2[l] / len(bigram_cross2) for l in bg_cross_q2}
bg_period2 = {l: bg_q2[l] / len(bigram2) for l in bg_q2}
```

Функції для створення дата фреймів та таблиць для літер та біграм. У ході виконання стикнулися з проблемою перезапису таблиці, тому імя таблиць задаємо окремо з командного рядка.

```
temp1 = []
       temp2 = []
       for i in range(0,len(squantity)):
          temp1.append(quantity[squantity[i]])
       for i in range(0,len(speriod)):
               temp2.append(periodicity[speriod[i]])
       df= pd.DataFrame(index = squantity)
       df['quantity'] = temp1
df['periodicity'] = temp2
       name=input('Enter name of excel: ')
df.to_excel(f'{name}.xlsx')
       print(df.head(10))
#periodicity matrix for bigram
lef createbgDataFrame(bigram, periodicity, symb):
        lobal bg
       df = pd.DataFrame(index = symb, columns=symb)
       n = 0
       n = len(symb)+n
       df = df.T
       for i in list(periodicity.keys()):
               x,y = np.where(df = i)
               df.iloc[x,y] = periodicity[i]
       for i in bg:
               x,y = np.where(df = i)
df.iloc[x,y] = 0
       name=input('Enter name of excel: ')
       df.to_excel(f'{name}.xlsx')
       print(df)
```

Функції для підрахунку ентропії з отриманих даних:

```
#H_1
def H_1(periodicity):
    h_1 = []
    for p in periodicity.values():
        h_1.append(p*m.log(p,2))
    H_1 = -sum(h_1)
    return H_1

#H_2
def H_2(bigram, periodicity):
    h_2 = []
    for p in periodicity.values():
        h_2.append(p*m.log(p,2))
    H_2 = -sum(h_2)/2
    return H_2
```

Вивід результатів:

```
crypt1.py
periodicity
0.107207
   quantity
77418
                                                                                                0.091359
                                                                                   60763
                                                                                                0.071705
       60763
                    0.084143
                                                                                   58343
                                                                                               0.068849
       58343
                   0.080792
                                                                                   52986
                                                                                               0.062528
                   0.073374
       52986
                                                                                   44964
                                                                                               0.053061
                    0.062265
                                                                                               0.049133
                   0.057655
                                                                                   39339
                                                                                                0.046423
                   0.054476
0.049050
       39339
                                                                                   35421
                                                                                                0.041800
                                                                                                0.041691
       35329
34264
                   0.048923
0.047448
                                                                           H_1(entropy) with spaces: 4.410217046799943
Excess_4: 0.13312053877998453
H_1(entropy) without spaces: 4.466033215175493
Excess_1: 0.11465418650843173
periodicity
ии 0.014294
ил 0.012092
                                                                                periodicity
                                                                                   0.015778
                                                                                    0.015669
                                                                                   0.015604
0.015374
ль
ьф
фи
ие
        0.011735
        0.011473
                                                                           ьф
                                                                                   0.014543
0.014319
        0.011081
        0.010796
                                                                                    0.013932
еп
пе
        0.010623
0.010321
                                                                                    0.012017
                                                                                    0.011710
        0.010252
0.010102
                                                                           пе
                                                                                    0.009843
                                                                           H_2(entropy) cross with spaces: 4.047886140180645 Excess_5: 0.20434089319347215
H_2(entropy) cross without spaces: 4.16681166976208
Excess_2: 0.17397182472887052
periodicity
ии 0.014116
ль 0.012045
                                                                                periodicity
                                                                                   0.015955
                                                                                   0.015674
0.015492
0.015317
фи
        0.011865
еп
ет
ро
        0.011231
        0.011184
                                                                                    0.014671
                                                                                    0.014423
        0.010671
                                                                                    0.013880
вз
ав
        0.010530
        0.010303
                                                                                    0.011898
        0.010175
                                                                                    0.011619
                                                                                    0.009752
        0.009954
                                                                           H_2(entropy) with spaces: 4.047468491754768
Excess_6: 0.20442298684976212
H_2(entropy) without spaces: 4.166160918982793
Excess_3: 0.1741008294743145
```

Ентропія

	Текст з пробілами	Текст без пробілів
H1	4.410230057145229	4.465995972453169
H2	4.047895630341044	4.166762456909701
Н2(біграми з кроком 2)	4.047494532339943	4.166128394668092

Надлишковість існує в межах від 0,11-0,2.

Для утворення матриці частот попередньо було додано два алфавіти у вигляді списку. Матриці частот з отриманих даних:

Bigram_cross1()

ľ	a	6	igram_cros B	г	Д	e		ъ	ы	ь	э	ю	я
	0.000436	0.001774		0.001501		0.001461		o o	ø	ō	0.000298	0.00078	0.002734
5	0.001232	0.000022	0.000076		0.000024	0.002584		0.000163	0.00316	0.000353	0.000026	0.000089	0.000256
В	0.007928	0.000307	0.000576	0.000587	0.000781	0.006576		0.000003	0.003358	0.000125	0.000166	0.000014	0.00036
г	0.001883	0.000029	0.000093	0.000022	0.000892	0.000467		0.000001	0	0.000001	0.000015	0	0.000004
Д	0.00523	0.000102	0.001478	0.000069	0.000109	0.005734		0.000037	0.000735	0.00041	0.000011	0.00003	0.000395
ē	0.000497	0.001962	0.004633	0.003155	0.004308	0.002087		0	0	0	0.00022	0.000126	0.000314
ë	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0
×	0.001518	0.000054	0.000033	0.000025	0.000953	0.003585		0	0	0.000035	0.000008	Ø	0.000008
3	0.005711	0.000188	0.001223	0.000309	0.001127	0.000679		0.000028	0.000543	0.000112	0.000021	0.000001	0.000281
И	0.000859	0.001203	0.004451	0.001277	0.002621	0.002937		0	0.000001	0	0.000217	0.000467	0.001867
й	0.000248	0.000404	0.000769	0.000422	0.000648	0.000123		0	0	0	0.000097	0.000017	0.000062
к	0.007749	0.00021	0.000895	0.000152	0.000217	0.000937		0	0	0	0.000073	0.000006	0.000044
п	0.005863	0.000307	0.000931	0.000396	0.000309	0.005727		0.000001	0.000715	0.005244	0.000069	0.001075	0.001997
M	0.004355	0.00063	0.000886	0.000367	0.000395	0.004413		0.000003	0.000975	0.000119	0.000084	0.000014	0.00053
н	0.011081	0.000208	0.0004	0.000319	0.000992	0.008129		0.000011	0.005288	0.001123	0.000046	0.000119	0.001167
0	0.000309	0.004971	0.012092	0.005466	0.007573	0.002224		0	0.000001	0	0.000363	0.0003	0.000896
п	0.002306	0.000073	0.000104	0.000021	0.000035	0.002987		0	0.000341	0.000104	0.000018	0.000015	0.000395
p	0.009702	0.00024	0.000643	0.000627	0.000409	0.007151		0.000001	0.001727	0.000555	0.000017	0.000176	0.001005
C	0.002199	0.000231	0.001659	0.000186	0.000321	0.003211		0.000042	0.000507	0.003168	0.000069	0.000242	0.00393
T	0.007672	0.000284	0.003988	0.000138	0.000476	0.006751		0.000017	0.001724	0.004633	0.000084	0.00017	0.000636
y	0.00028	0.001502	0.00117	0.000982	0.002153	0.000422		0	0	0	0.00009	0.001263	0.000151
ф	0.000356	0.000004	0.000004	0.000003	0.000004	0.000499		0	0.000019	0.000024	0.000001	0.000007	0
x	0.000932	0.000172	0.000535	0.000168	0.000183	0.000148		0.000001	0	0	0.000065	0.000003	0.000019
ц	0.000975	0.000019	0.000228	0.000014	0.000022	0.001162		0	0.000305	0	0.000003	0.000001	0.000001
	0.002519	0.00004	0.000116	0.000022	0.000036	0.003924		0	0	0.000305	0.000008	0	0.000011
ш	0.001256	0.000008	0.000047	0.000006	0.000004	0.002329		0	0	0.000242	0	0.000006	0.000001
щ	0.000505	0.00003	0.000017	0.000008	0.000001	0.001464		Ø	0	0.000039	0	0	0
ъ	0	0.000001	0	0.000001	0	0.000155		0	0	0	0.000001	0.000011	0.000129
ы	0.00009	0.000386	0.001617	0.000312	0.000402	0.001734		0	0	0	0.000057	0.000001	0.000042
ь	0.000166	0.000422	0.001036	0.000391	0.000568	0.000883		0	Ø	0	0.00013	0.000456	0.000843
	0	0.000001	0.000006	0	0.000004	0		0	0	0	0.000003	0	0
ю	0.000064	0.000427	0.000255	0.000115	0.000407	0.000025		0	0	0	0.00003	0.000039	0.000036
я	0.000223	0.000525	0.00159	0.000457	0.000865	0.000282	***	0	0	0	0.000105	0.000105	0.000129

Bigram1()

a	6	В		Д	е	ъ	ы	ь	э	ю	Я
0.000421	0.001786	0.005822	0.001515		0.001415	0	0	0	0.000307	0.00077	0.002698
0.001246	0.000014	0.000066	0.000006	0.000019	0.002534	0.00018	0.003102	0.000324	0.000028	0.000091	0.000266
0.007863	0.000307	0.00059	0.000579	0.000748	0.006567	0.000006	0.003348	0.000122	0.000163	0.000017	0.000385
0.001894	0.000033	0.000069	0.000017	0.000864	0.000474	0	0	0.000003	0.000019	0	0.000003
0.005284	0.000108	0.001454	0.000064	0.000105	0.005669	0.000044	0.00072	0.000443	0.000008	0.000042	0.000399
0.000515	0.00195	0.004758	0.003243	0.004351	0.002063	0	0	0	0.00021	0.000133	0.00033
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.001496	0.000042	0.000025	0.000019	0.000986	0.003578	0	0	0.000036	0.000008	0	0.000008
0.005536	0.000172	0.00128	0.000307	0.001155	0.000673	0.000017	0.000554	0.000091	0.000025	0.000003	0.000288
0.000864	0.001127	0.004478	0.001313	0.002709	0.003005	0	0	0	0.000238	0.000479	0.001936
0.000244	0.000388	0.000762	0.00044	0.00067	0.00013	0	0	0	0.000078	0.000017	0.000072
0.007752	0.000222	0.000917	0.000158	0.000213	0.000931	0	0	0	0.000069	0.000003	0.000039
0.005844	0.000299	0.000939	0.000385	0.000299	0.005705	0	0.00069	0.005329	0.000069	0.001136	0.002033
0.004246	0.000656	0.000886	0.000363	0.000388	0.004523	0	0.000983	0.000125	0.000094	0.000019	0.000515
0.011184	0.000219	0.000377	0.000319	0.000953	0.00809	0.000006	0.005306	0.001102	0.000039	0.0001	0.001177
0.000285	0.005196	0.012045	0.005536	0.007467	0.002216	0	0.000003	0	0.000393	0.000299	0.000878
0.002282	0.000083	0.000111	0.00003	0.000042	0.003011	0	0.000366	0.000114	0.000017	0.000019	0.000388
0.009713	0.000219	0.000634	0.000643	0.000399	0.00699	0.000003	0.001728	0.000587	0.000017	0.000177	0.001039
0.002185	0.000244	0.001681	0.000197	0.00033	0.003196	0.000042	0.00051	0.003188	0.000058	0.000255	0.003955
0.007846	0.000294	0.003996	0.00013	0.000465	0.006916	0.000014	0.001775	0.004642	0.00008	0.000172	0.000573
0.000263	0.001498	0.00118	0.000983	0.002169	0.00044	0	0	0	0.000075	0.001263	0.000163
0.000341	0.000003	0.000006	0.000003	0.000003	0.000526	0	0.000019	0.000019	0.000003	0.000008	
0.000911	0.000174	0.000562	0.000163	0.000183	0.00013	0.000003	0	0	0.000075	0.000003	0.000017
0.001011	0.000022	0.000224	0.000011	0.000025	0.001227	0	0.000302	0	0.000003	0	0
0.002639	0.000039	0.000108	0.000019	0.000036	0.003819	0	0	0.00031	0.000006	0	0.000011
0.001282	0.000014	0.000053	0.000011	0.000006	0.00234	0	0	0.000233	0	0.000011	0.000003
0.000512	0.000025	0.000019	0.000011	0	0.001393	0	0	0.00003	0	0	0
0	0.000003	0	0	0	0.000147	0	0	0	0	0.000017	0.000125
0.000091	0.000402	0.001626	0.000285	0.000415	0.001731	0	0	0	0.000053	0	0.000042
0.000141	0.000429	0.001072	0.000385	0.000535	0.000861	0	0	0	0.000125	0.000451	0.000853
0	0	0.000003	0	0.000003	0	0	0	0	0.000003	0	0
0.000066	0.000388	0.000255	0.000111	0.000391	0.000022	0	0	0	0.000033	0.000042	0.000033
0.000219	0.000515	0.001523	0.000479	0.000795	0.00031	0	0	0	0.000078	0.000127	0.000136

Bigram_cross2()

(Att)	Control (State)	Desyroptis	W	The first of the
ы	ы	ь э	10	я
	Ø	0 0.001735		0.000985
0 0	0	0 0.000032	0.000649	0.002191
0.000301	.002693 0	000301 0	0.000076	0.000214
2 0.000106	.002862 0	000106 0.000008	0.000002	0.000277
0 0.000001	0 0	000001 0.000007	0	0
7 0.000349	.000627 0	000349 0.000004	0.000026	0.000335
0 0	0	0 0.000009	0.000106	0.000166
0 0	0	0 0	0	0
0 0.00003	0	00003 0	0	0
3 0.000096	.000463 0	000096 0.000001	0.000001	0.000234
1 0	.000001	0 0.000012	0.000388	0.001492
0 0	0	0 0	0.000002	0.000011
0 0	0	0 0.000004	0.000002	0
9 0.004469	.000609 0	04469 0.000001	0.000915	0.001663
31 0.000101	.000831 0	000101 0	0.000007	0.000397
7 0.000957	.004507 0	000957 0.000024	0.000098	0.000987
1 0	.000001	0 0.000139	0.000253	0.000642
9 0.000089	0.00029 0	0.000001	0.000013	0.000328
2 0.000473	.001472 0	000473 0.000002	0.00015	0.000845
2 0.0027	.000432	.0027 0.000004	0.000203	0.003328
9 0.003949	.001469 0	03949 0.000004	0.000145	0.000515
0 0	0	0 0.000028	0.001073	0.00009
7 0.00002	.000017	00002 0.000001	0.000005	0
0 0	0	0 0.000008	0	0
6 0	0.00026	0 0	0	0
0 0.00026	0	00026 0.000002	0	0
0 0.000207	0 0	000207 0	0.000005	0
0 0.000033	0 0	000033 0	0	0
0 0	0	0 0	0.000009	0.00011
0 0	0	0 0.000002	0	0.000014
0 0	0	0 0.000007	0.000384	0.000653
0 0	0	0 0.000002	0	0
0 0	0	0 0.000004	0.000031	0.000001
0 0	0	0 0.000002	0.000083	0.000072
0	0.00026 0 0 0 0 0 0	20	0 0.000004 0 0.000002	0 0.000004 0.000031 0 0.000002 0.000083

Bigram2()

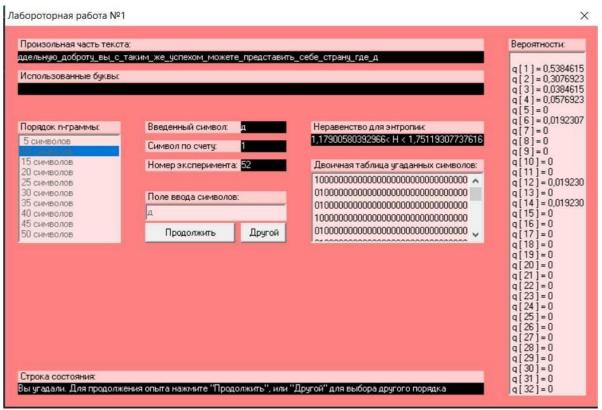
		a		В		Д	ъ	ы			Ю	F
		0.002549			0.004529		0	0	0	0.001685	0.000094	0.000984
a 0.01	5492	0.00008	0.000824	0.003413	0.000828	0.002027	0	0	0	0.000028	0.000604	0.002145
6 0.00	0243	0.00106	0.000019	0.000057	0.000007	0.000012	0.000144	0.00262			0.000061	
B 0.00	6896	0.006649	0.000031	0.000052	0.000047	0.000302	0	0.002934	0.000094	0.000009	0.000002	0.000264
0.00	10444	0.001666	0	0.000026	0.000007	0.000713	0	0	0.000002	0.000005	0	
0.0	0105	0.004522	0.000042	0.001119	0.000019	0.000045	0.000026	0.000611	0.000335	0.000002	0.000033	0.000338
0.01	4671	0.000215	0.000906	0.00266	0.002247	0.002986	0	0	0	0.000009	0.000106	0.000175
ë	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
K 0.00	0205	0.001277		0.000005		0.000786	0		0.000028	0	0	
0.00	1312	0.004968	0.000125	0.000932	0.000191	0.000895	0.000019	0.000441	0.00009	0	0	0.00020
0.01	5955	0.000496	0.000361	0.002193	0.000656		0	0		0.000014	0.000434	0.00152
		0.000005			0.000024		0	0		0		0.00000
0.00	3767	0.006519	0	0.000385	0.000019	0.000014	0	0	0	0.000005	0.000002	E CEPTE LEL
0.00	6571	0.005143			0.000172	0.000073	0		0.004529	0	0.000956	0.00171
0.00	6866	0.003623	0.000264	0.000116	0.000026	0.000009	0.000002	0.000831	0.000101	0	0.000007	0.00040
0.00	2658	0.009519	0.000021	0.000042	0.000227	0.000751	0.000009	0.004569	0.000892	0.000026	0.000101	0.00100
0.01	5317	0.000047	0.003399	0.008659	0.004281	0.005773	0	0	0	0.000158	0.000269	0.0005
0.00	0739	0.002044	0.000012	0.000014	0.000005	0.000002	0	0.00029	0.000083	0	0.000007	0.00032
0.00	1624	0.00844	0.000135	0.000394	0.000524	0.000278	0	0.001522	0.000529	0.000002	0.000144	0.00084
0.0	0278	0.001846	0.000087	0.001149	0.000035	0.00013	0.000047	0.000411	0.002747	0	0.000179	0.00327
0.00	4737	0.006646	0.000014	0.003028	0.000009	0.000219	0.000009	0.001539	0.00392	0.000002	0.000156	0.00052
0.00	5445	0.000146	0.001095	0.000415	0.000699	0.001607	0	0	0	0.000031	0.001105	0.00009
0.00	0097	0.000302	0	0	0	0	0	0.000007	0.000012	0	0.000005	
0.00	3559	0.000694	0.000002	0.00017	0.000009	0.000009	0	0	0	0.000009	0	
4 0.0	0046	0.000826	0.000002	0.00016	0.000002	0	0	0.000271	0	0	0	ill arm is i
0.00	0845	0.002176	0.000002	0.000014	0.000005	0	0	0	0.000229	0.000005	0	
0.0	0009	0.001105	0	0.000026	0	0	0	0	0.000179	0	0.000009	100
ц 0.0	0009	0.000437	0	0.000005	Ø	0	0	0	0.000045	0	0	Marie Name 5
ь 0.00	0005	0	0.000002	0	0	0	0	0	0	0	0.000009	0.00011
0.0	0443	0.000002	0.000135	0.000942	0.000144	0.000109	0	0	0	0.000002	0	0.00001
0.00	7413	0.000012	0.00008	0.000061	0.000175	0.00017	0	0	0	0.000002	0.000373	0.00069
0.00	0014	0	0	0.000005	0	0.000005	0	0	0	0.000002	0	
0.00	2089	0.000005	0.000274	0.000019	0.000026	0.000241	0	0	0	0.000002	0.000028	0.00000
9 0.00	8518	0.000009	0.000113	0.000307	0.000139	0.000394	0	0	0	0	0.000085	0.000073

Для зручності перегляду були створені таблиці

Робота з CoolPinkProgram

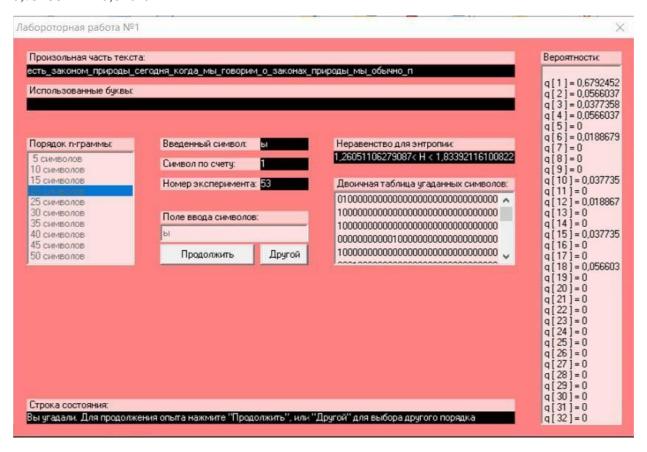
 $1,18 < H^{(10)} < 1,75$

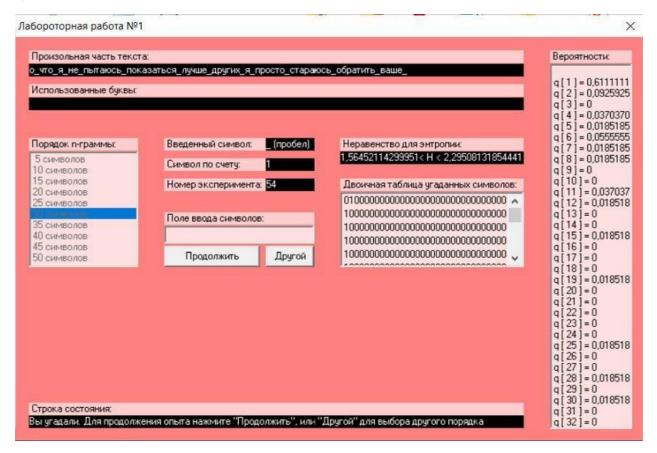
0,768057>R>0,656017

1.26<H⁽²⁰⁾ <1.83

0.752332>R>0.640292

Оцінка надлишковості мови:

	R(Текст з пробілами)	R(Текст без пробілів)
H1	0.1331179814452792	0.11466156950060935
H2	0.20433902779205404	0.1739815806779923
Н2(3 кроком 2)	0.20441786826983577	0.1741072770900105

Висновки:

У ході виконання лабораторної роботи ми ознайомились з поняттям ентропії та навчились її визначати, освоїли вимірювання частоти повторювання символів в тексті. Ми дійшли такого висновку, що коли оброблений текст містить пробіл, ентропія ϵ меншою. За допомогою програми CoolPinkProgram ми впевнилися, що чим більшою ϵ ентропія, тим меншою ϵ надлишковість мови.